

Szeptemberben 9 új ügyvédet vettek fel a szegedi ügyvédi kamarába

A jelentkező két zsidó vallású ügyvéd közül egyet se vehettek fel

(A Délmagyarország munkatársától.) Az új ügyvédi rendtartás az ügyvédeknek kamarai lajstromba való felvétele és ennek alapján ügyvédi gyakorlatok megszerzése tárgyában még semmi érdemi korlátozást nem tartalmazott. Az ügyvédi zártszám, a numerus clausus tekintetében a rendtartás csak annyiban rendelkezett, hogy bármely ügyvédi kamarának jogában áll minden év március 31-ig kérelmezni, hogy területére, vagy területén levő valamelyik ügyvédi székhelyre zártszám alkalmazassék és ezt az országos ügyvédi tanács véleményezése alapján az igazságügyminiszter elrendelheti. Ennek a rendelkezésnek alapján folyó év elején csaknem az összes vidéki kamarák kérelmezték területükre a zártszám elrendelését, csak a budapesti, szegedi és miskolci kamarák, amelyek taglétszáma azonban jelentékenyen meghaladja az összes többi kamarák taglétszámát, foglaltak állást a zártszám ellen.

A felvételek tekintetében az új ügyvédi rendtartás mégis azt az alaki, illetve időbeli korlátozást tartalmazza, hogy míg addig a kamarák választmányai minden ügyvédi oklevele alapján jelentkező ügyvédet azonnal vagy a legrövidebb időn belül felvettek a kamara lajstromába, addig az új rendtartás szerint külön megalakított felvételi bizottság csak évente kétszer, január és július elején tart ülést, amikor az előző félévben jelentkezett ügyvédek felvétele felett határoz. Eh-

hez képest azután az új rendtartás életbelépeése folytán 1937. júliusban már nem is lehetett új ügyvédet felvenni, hanem csak 1938 január havában volt az első felvétel, amikor is a szegedi ügyvédi kamara a kamara területéről jelentkezők közül a 15 ügyvédet felvette tagjai közé. Az újabb felvételeknek júliusban kellett volna történnie, időközben azonban életbelépett az ugynevezett zsidótörvény, amely szerint mindaddig, amíg a zsidó ügyvédek létszáma meghaladja a kamarába felvett ügyvédek létszámának a 20 százalékát, az újonnan felvett ügyvédeknek csak 5 százaléka lehet zsidó. Az arányszám megállapításáig az igazságügyminiszter rendeletileg felfüggesztette a felvételeket és csak utóbb, szeptemberben vált lehetségessé az újabb ügyvéd-felvétel.

A szegedi ügyvédi kamarában az arányszám akként alakult, hogy mintegy 500 kamarai tag közül körülbelül 140 zsidó vallású ügyvéd, ami 28 százaléknak felel meg. Ennek folytán mindaddig, amíg ez a 28 százalék 20 százalékra le nem esik, az újonnan jelentkezetteknek csak 5 százaléka vehető fel.

A szeptemberi ügyvédfelvétel alkalmával 9 új ügyvédet vettek fel a kamarába és így a jelentkező 2 zsidó ügyvéd közül egyik sem volt felvehető, azok közül csak egy lesz felvehető akkor, ha a most felvettek együtt összesen 20 új ügyvédfelvételt fel.

„A Felvidék magyarsága“

Kogutowicz Károly egyetemi tanár előadása a szabadegyetemen

(A Délmagyarország munkatársától.) Hétfőn este nagyszámú hallgatóság előtt tartott szabadegyetemi előadást „A Felvidék magyarsága“ címen dr. Kogutowicz Károly egyetemi tanár az egyetem bölcsészeti karának tantermeiben. Előadásának lényege egy döntő jelentőségű statisztikai tükörnek bemutatása volt, amelyből nyilvánvaló, hogy a wilsoni elvök szerint megmért magyar igazság automatikusan visszautalja birtokunkba a husz év óta fogvatartott Felvidéket, amelynek töretlen magyar nyelvterület sávja van Pozsonytól Ugocsaig és feljebb is olyan domináns a magyar faji és nyelvi arány, amely nem tűrhet semmiféle taktikus cseh alkudozást.

Kimutatta Kogutowicz professzor, hogy a Komárom—Roznyó—Kassa—Beregszász—Ugocsa területsávon, amely vastagságában északon felnyúlik a Nyitra fölötti tót etnográfiai demarkációig, Kassa fölött magába öleli az egész Szepességét, végül Beregszász—Ugocsa fölött az egész ruszin földet a történelmi magyar határig, tehát ennek a hatalmas földrésznek 2500 községéből, illetve 967 ezernyi öslakosságából 81,3 százalék a magyar, 6 százalék a német, 7 százalék a geográfiai és gazdasági okból ideeső tótság és 4 százalék a rutén. Az arány természetesen csökken, ha ezt a területet az országba beolvastva állapítjuk meg.

Az új cseh állam csak a magyar sáv visszacsatolása után sem volna államképes. Giliszta-vékony államteste olyan hosszú Prágától a mai ruszin határig, mint Prágától London, viszont területi szélessége több helyen alig éri el az 50 kilométert. A ruszin vidék leszakadását geográfiai okok is sürgetnék. Nem tudna az anyaország Ruszinszkoval gazdasági összeköttetést fenntartani a vasutvonalak elvesztése miatt.

Kogutowicz professzor nyomatékosan megállapította, hogy ezeket az etnográfiai, földrajzi és gazdasági okokat most már figyelembe kell venni, ezek szerint a Felvidék magyar teste és a történelmileg el se tagolható ruszin föld nem maradhat tovább cseh államkeretben.

A professzor világos előadásának nagy, lelkes sikere volt.

Színházjegyelőjegyzés

a Délmagyarország-jeavirodában.

Gróf Klebelsberg Kunó emlékezete

Kiállításában, összeállításában és tartalmában kivételesen artisztikus, színes és finom könyv jelent meg az Egyetemi-nyomda kiadásában. A könyv címe: Gróf Klebelsberg Kuno emlékezete s összegyűjtve adja mindazokat a beszédeket és megemlékezéseket, amelyek a magyar parlamentaris rendszer óta legnagyobb kultuszminiszterünk életéről és munkásságáról elhangzottak.

A könyvet Korniss Gyula képviselőházi elnök, a gróf Klebelsberg Kunó Emlékbizottság farselődke állította össze és Almássy Lászlónak, a képviselőház akkori elnökének azzal a beszédével kezdődik, amelyet 1932 október 12-én mondott el Klebelsberg-ről a képviselőház ülésén. Báró Wlassits Gyulának a felsőházban elmondott beszéde következik s nyomban utána Somogyi Szilveszternek, Szeged néhai polgármesterének, a szegedi közgyűlésen elhangzott bucsuztatóját olvashatjuk. A Pesten és Szegeden elhangzott beszédek közül kimagaslók Glattfelder Gyuláé, Hóman Bálinté, gróf Bethlen Istváné, Váry Alberté, Lázár Andoré, Csengery Jánosé, gróf Széchenyi Károlyé és Schmidt Henriké. Korniss Gyula a Magyar Pedagógiai Társaságban bucsuztatta a nagy halottat, míg gróf Apponyi Albert újságírókban méltatta a kultuszminiszteri székben nagy utódának hervadhatatlan érdemeit. Berzeviczy Albert, a Magyar Tudományos Akadémiában, Hecker Antal, az egyik legkiválóbb műtörténész folyóiratban, Herczeg Ferenc a Liszt Ferenc-Társaság emlékműpén, Petri Pál

a Testnevelési Főiskola szobrának leleplezésén — ez volt az első Klebelsberg-szobor —, Schuschnigg a bécsi Collégium Hungaricumban felállított szobor leleplezésén, József főherceg Szegeden, Kertész K. Róbert a Klebelsberg-emlékbizottságban, Traeger Ernő cikkben, Szent-Györgyi Albert „Gazdám emlékezetére“ című megemlékezésében bucsuztatta és méltatta Klebelsberg Kunót.

A rendkívül sok kulturtörténeti dokumentumot magában foglaló könyv szegediek közül Schmidt Henrik egyetemi tanárnak és dr. Vinkler Elemérnek a temetésen elmondott bucsubeszédét, Huszti Józsefnek a kulturpolitikusról, Pásztor Józsefnek a publicistáról és Tonelli Sándornak Klebelsberg-ről és az alföldi gondolatról elmondott emlékbeszédét közli. Szegedi még a könyvben Szabó János elemi iskolai igazgatónak a rókusai állami elemi népiskolában tartott emlékműnapélyen elhangzott beszéde, Széki Tibornak a szegedi egyetem 1933 október 15-iki doktoravató ünnepén elmondott emlékezése, Kovács Ferencnek a szegedi egyetem emlékműnapélyen mondott beszéde, Kogutowicz Károlynak és Szigethy Vilmosnak a cikke.

A Királyi Magyar Egyetemi Nyomda, amely gróf Klebelsberg Kunó alapítása, finom kiállításban állított emléket ezzel a könyvvel gróf Klebelsberg Kunónak.

Kötöttáruban leonagvobb választék, egész finomban is a fehérceqtáblás BOROSNÁL

Éles viták a makói képviselőtestület hétfői közgyűlésén

(A Délmagyarország makói tudósítójától.) Makói képviselőtestülete hétfőn délután tartotta októberi közgyűlését. Napirend előtt Nikelszky polgármester lelkes szavakban emlékezett meg a Felvidék magyar területeinek visszacsatolása érdekében most folyó tárgyalásokról.

Hagymavítával indult a közgyűlési tanácskozás. H Szabó Imre hosszasan foglalkozott a hagyományok működésének bírálatával. Szerinte a hagyományok nem tudja az elhelyezési piacokat maga biztosítani.

Fried Armin megállapította, hogy a hagyományok ellenőrző bizottság nem úgy teljesíti kötelességét, hogy munkájával a termelők meg lehetnének elégedve. Nagy Gy. Mihály is élesen bírálta az ármegállapító bizottság működését. A támadásokkal szemben a bizottság működését Diós Ferenc védelmezte. Igen éles vita folyt H. Szabó Imre és Nikelszky polgármester között, a közgyűlés végül is a panaszküldöttségbe beválasztotta S. Bálint Györgyöt, Erdélyi Antalt, Diós Ferencet, Nagy Ernőt, Biró Sándort, H. Szabó Imrét és Nagy Gy. Mihályt.

Hosszabb vita folyt Bandel Nachmann állam-polgársági ügyében. Strausz Salamon és társai hagyománykereskedők garancialevelet adtak a városnak arról, hogy az illető soha nem fog a város ellátására, vagy segélyére szorulni. Dr. Török István ügyvéd a községi kötelekbe való felvétel ellen. Kotroczó József és Löwenbach Benedek a felvétel mellett beszéltek. A közgyűlés végül is kimondotta, hogy felhívja a kérelmezőt, igazolja frontarcos mivoltát.

A jövő hónapban megtartandó képviselőtestületi tagválasztásokra az igazoló választmányba beválasztották dr. Galamb Sándort és Kotroczó Józsefet.